

[Morten Lange.]

havde det jo været klart, så kunne ingen bagefter beskyldte ham for citatfusk, med rette eller urette. Det er i det hele taget nok en uting, vi gør, og vi beder oven i købet formanden om lov til at citere, hvad vi slet ikke behøver. Alle disse citater — der er jo ingen grund til at camouflere sin egen mening på den måde, man kan lige så godt sige, hvad man mener, og så er det da i hvert fald helt klart.

Men jeg håber altså, at hr. Chr. Thomsen har glædet sig over, at han nu fik et lille skændsmål ud af det, og så meget så godt. Spørgsmålet er bare det: kom landbrugspolitikken videre i den anledning? Det forekommer det mig at det kneb med. Og hovedårsagen til, at vi ikke er kommet videre — der er naturligvis mange ting i det, en almindelig træghed, som har præget landbrugspolitikken mange steder — men jeg tror faktisk, hovedårsagen er den, at nu har vi i 10 år diskuteret tilslutning til det såkaldte fællesmarked, og vi er ikke kommet en pind videre. I alle disse år har vi fået at vide: nå ja, vi kan jo ikke rigtig finde ud af noget som helst, for når vi nu kommer ind i fællesmarkedet, eller hvis vi nu kommer ind i fællesmarkedet, så bliver det hele helt anderledes. Det kunne være interessant at se, hvad denne henholdenhed har kostet dansk landbrug og har kostet Danmark. Der skal en overordentlig høj pris på soflæsk til i masser af år, før vi bare får de penge tilbage igen, som er spildt ved, at vi ikke har turdet lave de reformer, som var nødvendige, fordi når vi nu kommer ind i fællesmarkedet, og hvis vi nu kommer det, så skal det nok være helt anderledes. Det er en meget, meget dyr politik, man har ført som supplikant til en eller anden optagelse i en eller anden forening, hvor medlemskabet stadig væk må betragtes som yderst tvivlsomt og dertil efter min opfattelse heller ikke nogen fordel.

Men det nager os stadig, og jeg vil tillade mig den formulering, som jeg tror jeg kan stå fast på: det er på tide, vi holder op med at sige, at vi må vente med et eller andet, til vi kommer ind i fællesmarkedet. Jeg tror, at hvad enten vi havner i den ene eller den anden markedskonstellation i denne verden, må vi udbygge vores landbrug og vores industri så godt som muligt, og bare at sidde og vente på, at et eller andet skal ske, er en

overordentlig farlig og kostbar ting. Det kan gå et år, men det kan bestemt ikke gå over lange, lange perioder, sådan som det faktisk har strakt sig ud. De, der har ansvaret for denne henholdende politik, har et ganske klart og væsentligt ansvar for, at udviklingen i dansk landbrug ikke er kommet til at gå mere rationelt for sig.

Nu skal jeg da ikke andet end gå med på at indrømme, at der er sket en udvikling i dansk landbrug, for var der ikke det, havde vi såmænd ikke haft nogen grund til at diskutere hjemmemarkedsproblematikken så meget, så havde vi simpelt hen været i den situation, at dansk eksportlandbrug havde været under afvikling. Der er sket en udvikling, men vi har holdt os tilbage fra at gøre den målbevidst nok, fordi vi ikke har kunnet finde ud af, hvilken hylde vi ville ligge på. Jeg synes, det har været en dyr sag, og jeg tror, vi så snart som muligt simpelt hen skal sige: dansk landbrug skal strukturrationaliseres så godt, som vi kan finde ud af det, og det er det, vores lovgivning herinde skal støtte. Og i øvrigt er der den ting at sige til det, at så vil det såmænd passe udmærket ind i et hvilket som helst marked, vi kan komme ind i.

(Kort bemærkning).

Chr. Thomsen: Hr. Morten Lange sagde, at man kunne sige, socialdemokratiets stilling bare var en støtte til de to store regeringspartier. Nej, det er ikke vores stilling. Vores stilling er en støtte til en moderne landbrugspolitik, og lad os så se, hvilke af partierne der følger med i denne udvikling.

Jeg må igen til hr. Erik Hansen (Ålborg amt) sige, at det ikke var noget klart svar. Nu henholdt man sig til eksperterne. Må jeg så spørge: hvis nu flertallet af eksperterne går ind for andre grænser og for et moderniseret landbrug, er det ærede medlem og de radikale så villige til at følge et flertal af eksperterne, der kan se, hvor det bærer hen med dansk landbrug i fremtiden?

(Kort bemærkning).

Erik Hansen (Ålborg amt): Jeg forsøgte at sige så klart, som det var mig muligt, at vi selvfølgelig er interesseret i og positive over for en fornuftig udvikling, men derfra og til at komme og sige, at vores politiske